

Handläggare
Erika Pettersson

Återrapportering av uppdrag avseende åtgärder för att underlätta utbyggnaden av fjärrvärmenätet i Lunds kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar

att godkänna återrapporteringen gällande att underlätta utbyggnaden av fjärrvärmenätet i Lunds kommun.

Sammanfattning

Mia Honeth (L), Jessica Ulfgren (L) och Christoffer Karlsson (L) inkom den 3 mars 2023 med en skrivelse till kommunstyrelsen gällande att underlätta utbyggnaden av fjärrvärmenätet i Lunds kommun.

Kommunstyrelsen beslutade den 31 maj 2023, § 219, att bifalla skrivelsen och gav därigenom kommunkontoret i uppdrag att undersöka nuvarande anslutningsgrad till fjärrvärmenätet samt intresset från alla inblandade intressenter, däribland villaägare, bostadsrättsföreningar och föreningar, för att ansluta sig till Krafringens fjärrvärmenät. Kommunkontoret fick också i uppdrag att intensivifiera arbetet för att främja utbyggnad av och anslutning till förnybar fjärrvärme i enlighet med Lunds kommuns energiplan.

Arbetet återrapporteras i föreliggande ärende. Kommunstyrelsen föreslås godkänna återrapporteringen.

Underlag för beslutet

- Kommunkontorets tjänsteskrivelse 2023-10-05
Återrapportering av uppdrag avseende åtgärder för att underlätta utbyggnaden av fjärrvärmenätet i Lunds kommun
- Bilaga 1 Krafringen värmekarta, 2023-10-02
- Bilaga 2 Undersökning Enkätfabriken, *Lunds kommuns fjärrvärmeintresse 2023*

- Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2023-05-31 § 219 Skrivelse från Mia Honeth (L), Jessica Ulfgren (L) och Christoffer Karlsson (L) Underlätta utbyggnaden av fjärrvärmenätet i Lunds kommun
- Skrivelse från Mia Honeth (L), Jessica Ulfgren (L) och Christoffer Karlsson (L) Underlätta utbyggnaden av fjärrvärmenätet i Lunds kommun, 2023-03-03

Ärendet

Bakgrund

Mia Honeth (L), Jessica Ulfgren (L) och Christoffer Karlsson (L) inkom den 3 mars 2023 med en skrivelse till kommunstyrelsen gällande att underlätta utbyggnaden av fjärrvärmenätet i Lunds kommun.

Kommunstyrelsen beslutade den 31 maj 2023, § 219, att bifalla skrivelsen och gav därigenom kommunkontoret i uppdrag att undersöka nuvarande anslutningsgrad till fjärrvärmenätet samt intresset från alla inblandade intressenter, däribland villaägare, bostadsrättsföreningar och föreningar, för att ansluta sig till Krafringens fjärrvärmenät. Kommunkontoret gavs också i uppdrag att intensifiera arbetet för att främja utbyggnad av och anslutning till förnybar fjärrvärme i enlighet med Lunds kommuns energiplan. Arbetet ska återrapporteras till kommunstyrelsen senast i oktober 2023.

Föredragning

Nuvarande anslutningsgrad till fjärrvärmenätet

Stadsbyggnadskontoret uppger att det i dagsläget finns cirka 21 200 fastigheter i Lunds kommun, varav uppskattningsvis 9 300 ligger inom befintligt fjärrvärmeområde (se värmekarta, bilaga 1, för illustration över Krafringens nät för fjärrvärme, fjärrkyla och gas). Av dessa är cirka 5 500 anslutna till fjärrvärmenätet. Detta medför en anslutningsgrad på 59% i fjärrvärmeområdet. Ungefär 70% av fjärrvärmekunderna i Lund utgörs av privathushåll i småhus. Av samtliga fastigheter i kommunen är 26% anslutna till fjärrvärmenätet, men möjligheten att ansluta sig finns för 44% av det totala antalet fastigheter. I detta ligger en potential att få fler att ansluta sig till befintligt fjärrvärmenät, vilket delvis kan åstadkommas genom energi- och klimatrådgivningen som kan stärka kunskapen om till exempel det statliga energieffektiviseringsbidraget, vilket kan nyttjas till att konvertera till fjärrvärme.

Kraftringen bedömer att ca 80% av alla flerbostadshus i Lunds kommun är anslutna till fjärrvärmenätet, och att motsvarande siffra för nybyggda flerbostadshus uppgår till 90%.

Intresse för anslutning till Kraftringens fjärrvärmenät

Enkätfabriken har för kommunkontorets räkning genomfört en undersökning om fjärrvärmeintresse i kommunen, i syfte är att få bättre kunskap om i vilken utsträckning det är angeläget att intensivifiera fjärrvärmeutbyggnaden, samt vilka initiativ som bör prioriteras.

Undersökningen baseras dels på en webbenkät där 480 småhusägare från orterna Lund, Vallkärra, Södra Sandby, Veberöd, Stångby, Dalby, Genarp, Revingeby och Torna-Hällestad svarat, dels på telefonintervjuer med småhusägare, bostadsrättsföreningar och företag. För undersökningen i sin helhet, se bilaga 2.

Undersökningen visar att de som redan har fjärrvärme tenderar vara mer nöjda med sin uppvärmningslösning än genomsnittet. Det är dock inte prisvärdheten som tycks vara mest utmärkande som positiv fördel för befintliga fjärrvärmekunder, utan tillförlitligheten och enkelheten med systemet. De intressenter som visar störst intresse för att byta uppvärmningslösning är de som har gaspanna, elpanna eller direktverkande el. Bland dem som vill byta är det hushåll med vattenburna system som visar intresse för fjärrvärme.

Undersökningen visar vidare att det finns ett intresse för fjärrvärme utanför Lunds tätort, men att betalningsviljan är förhållandevis låg i denna grupp. I Lunds tätort är kostnaderna för att lösa fjärrvärme lägst, samtidigt som betalningsviljan enligt undersökningens resultat är störst. Detta medför att satsningar på utbyggnad för privatpersoner förefaller lättare i Lund än i övriga tätorter i kommunen. Betalningsviljan är enligt undersökningen störst bland småhusägare under 50 år.

Andelen respondenter som uppger att de fått en mer positiv inställning till fjärrvärme det senaste året är cirka 5–6%. Ungefär lika många uppger att de fått en mer negativ inställning.

Intensifierat arbete för att främja utbyggnaden av och anslutningen till förnybar fjärrvärme

Kommunkoncernen arbetar med att främja fjärrvärmeutbyggnaden i kommunen på olika sätt. Bland annat används fjärrvärme, i enlighet med åtgärd 4.7. i energiplanen, som prioriteringsunderlag i kommunens utbyggnadsplan. Förvaltningar och bolag har löpande dialoger om fjärrvärme och väljer fjärrvärme i de egna fastigheterna så

ofta det är möjligt. Lunds Kommuns Fastighets AB (LKF) och Kraftringen undersöker för närvarande också dynamisk prissättning där LKF vid effekttoppar i systemet skulle kunna sänka temperaturen en grad under en timme för att undvika att Kraftringen behöver starta upp en panna till. Kraftringen har från sin sida utsett en samordnare för infrastrukturfrågor, som fungerar som en knutpunkt för bolagets fjärrvärmekompetens.

Kommunkontoret leder det kommuninterna utvecklingsarbetet och arbetar kontinuerligt med omvärldsbevakning på området för att lära av andra kommuners och organisationers fjärrvärmearbete.

Kommunkontoret bedriver också ett aktivt arbete för att göra energi- och klimatrådgivningen mer känd och erkänd. Kommunkontoret arbetar aktivt med att stärka dialogen och samordningen mellan berörda aktörer, till exempel mellan kommunen och olika fastighetsägare, för att öka fjärrvärmeunderlaget och därmed underlätta för att fler ska kunna ansluta sig till fjärrvärme.

Kommunkontoret vill i sammanhanget också lyfta vikten av att arbeta med potentialen i energisystemet som en helhet; ny fjärrvärme, effektiviserad fjärrvärme, närvärme, lokalproducerad biogas, energigemenskaper, elproduktion etcetera.

Inom ramen för föreliggande uppdrag har kommunkontoret fört dialog med berörda förvaltningar (serviceförvaltningen, stadsbyggnadskontoret, tekniska förvaltningen) och bolag (LKF, Kraftringen) för att identifiera möjliga insatser för att ytterligare intensifiera arbetet i enlighet med energiplanen. Exempel på sådana insatser:

- Fjärrvärmen kommer att få ännu större tyngd i den nya översiktsplanen; områden med bra förutsättningar för fjärrvärme prioriteras ännu tyngre i utbyggnadsplanen och i den kommande "tekniska försörjningsplanen" (arbetsnamn) kommer hanteringen av fjärrvärmeutbyggnaden att beskrivas.
- Olika kunskapshöjande insatser gällande fjärrvärme inom ramen för samhällsbyggnadsprocessen kommer att anordnas, dels internt inom ramen för samhällsbyggnadsprocessen, dels externt genom energi- och klimatrådgivningen.
- Växjö kommun har under året varit mycket framgångsrik i sitt arbete med att få fler att ansluta sig till fjärrvärmenätet. Kommunkontoret kommer därför att undersöka möjligheten att tillämpa delar av Växjö's modell för anslutning av nybyggda fastigheter till fjärrvärmenätet även i Lund.
- Investeringar i skollokaler, till exempel för värmesystem, ger direkta effekter på skolpengen. I de fall det är långt till

fjärrvärmenätet blir påverkan av en fjärrvärmeanslutning i dagsläget mycket stor, vilket kan leda till att investeringen uteblir. Diskussionen kring hur investeringar i fjärrvärme ska kunna hanteras på ett kommunövergripande plan kommer därför att fördjupas, för att skapa både likvärdighet och incitament till omställning.

Som framgår ovan pågår ett aktivt arbete för att främja utbyggnaden av fjärrvärmenätet i Lunds kommun, och kommunkontoret ser att de i ärendet presenterade insatserna på ett effektivt sätt kan bidra till att stärka arbetet ytterligare. Mot bakgrund av detta föreslås kommunstyrelsen besluta att godkänna återrapporteringen.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunkontoret. I beredningen har kommunkontoret fört dialog med stadsbyggnadskontoret, serviceförvaltningen, miljöförvaltningen, tekniska förvaltningen, LKF och Kraftringen. Som underlag i arbetet har en undersökning om fjärrvärmeintresse i kommunen tagits fram av Enkätfabriken (se bilaga 2).

Barnets bästa

Beslutet berör barn såtillvida att barn förväntas drabbas av klimatförändringar i högre grad än dagens vuxna. Att arbeta för ett utökat användande av fossilfria energikällor bedöms därför positivt utifrån ett barnperspektiv.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser.

Christoffer Nilsson
Kommundirektör

Vesna Casitovski
Kanslichef

Beslutet skickas till

För kännedom:
Servicenämnden
Byggnadsnämnden
Tekniska nämnden
Miljönämnden
Kraftringen AB



Kommunkontoret

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2023-10-05

Sida
6 (6)
Diarienummer
KS 2023/0263

Lunds Kommuns Fastighets AB (LKF)
Förslagsställarna
Kommunkontoret, avdelning hållbar tillväxt